

18ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ψηφιακό Επιστημονικό Περιεχόμενο: Δημιουργία, Διάθεση, Διατήρηση

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Πατρών / Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο / 5 - 6 Νοεμβρίου 2009

Μοντέλο Λειτουργίας Εικονικής Βιβλιοθήκης για την Ανάδειξη, Παροχή και Αξιοποίηση του Τεχνολογικού Κεφαλαίου του Ε.Μ.Π.

Δημήτρης Κουής, Διονύσης Κόκκινος

Περιεχόμενα

- × Εισαγωγικές Παρατηρήσεις
- × Η ιδέα της Εικονικής (Τεχνικής) Βιβλιοθήκης (Virtual Library)
- × Μοντέλο
  - + Αρχιτεκτονική - Βασικοί άξονες
  - + Προηγμένες υπηρεσίες πρόσβασης
  - + Υπηρεσίες δημιουργίας και εμπλουτισμού με ψηφιακό περιεχόμενο
- × Συμπεράσματα

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

- ✘ Η Ακαδημαϊκή Κοινότητα του Ε.Μ.Π. απευθύνθηκε στην Κεντρική Βιβλιοθήκη για την εκπόνηση ενός συγκροτημένου σχεδίου με τους εξής στόχους:
  - + Σύγκλιση των ροών παραγωγής επιστημονικής γνώσης και απόθεσή τους σε μια κοινή βάση
  - + Συγκέντρωση του ιστορικού «Τεχνολογικού Πλούτου» του Ιδρύματος από ένα φορέα
  - + Πρόσβαση στις πηγές πληροφόρησης από απόσταση με παράλληλη διεύρυνση της κοινότητας που εξυπηρετείται
    - ✘ Ενσωμάτωση του συνόλου του τεχνικού κόσμου της χώρας
  - + Περαιτέρω εξοικείωση των χρηστών με τις πηγές πληροφόρησης
  - + Περαιτέρω αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Η σημερινή πραγματικότητα

- ✘ Νέες υπηρεσίες (μετά από το ΕΠΕΑΕΚ I και το ΕΠΕΑΕΚ II)
  - + Βιβλιογραφικός κατάλογος
  - + Ηλεκτρονικές πηγές & βάσεις δεδομένων
  - + Μετα-αναζήτηση
  - + Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και Ιδρυματικό Αποθετήριο
  - + Διαδανεισμός
- ✘ Ουσιαστική πρόσβαση στο σύνολο των υπηρεσιών έχουν μόνο από τα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας

Η ιδέα της Εικονικής (Τεχνικής) Βιβλιοθήκης

- × Η πρόσκτηση (acquisition), η αποθήκευση (storage) και η παροχή πληροφοριακού υλικού προς τους χρήστες σε περίπτωση που το χρειαστούν (“just in case”), αλλάζει σιγά-σιγά προς την κατεύθυνση της άμεσης παράδοσης (“just in time”)
- × Το σύνολο των υπηρεσιών μιας βιβλιοθήκης θα πρέπει να είναι διαθέσιμο μέσω διαδικτύου, σε όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό.

Μοντέλο ολοκληρωμένης Εικονικής Βιβλιοθήκης με ψηφιακό περιεχόμενο (Virtual Library - VL)

Οι δύο βασικοί άξονες του μοντέλου της Εικονικής Βιβλιοθήκης

- × Προηγμένες υπηρεσίες πρόσβασης
- × Υπηρεσίες δημιουργίας και εμπλουτισμού με ψηφιακό περιεχόμενο

Προτεινόμενο μοντέλο Εικονικής Βιβλιοθήκης

- Πρόσβαση στις πηγές πληροφόρησης από απόσταση με παράλληλη διεύρυνση της κοινότητας που εξυπηρετείται
- Ενσωμάτωση του συνόλου του τεχνικού κόσμου της χώρας
- Περαιτέρω εξοικείωση των χρηστών με τις πηγές πληροφόρησης

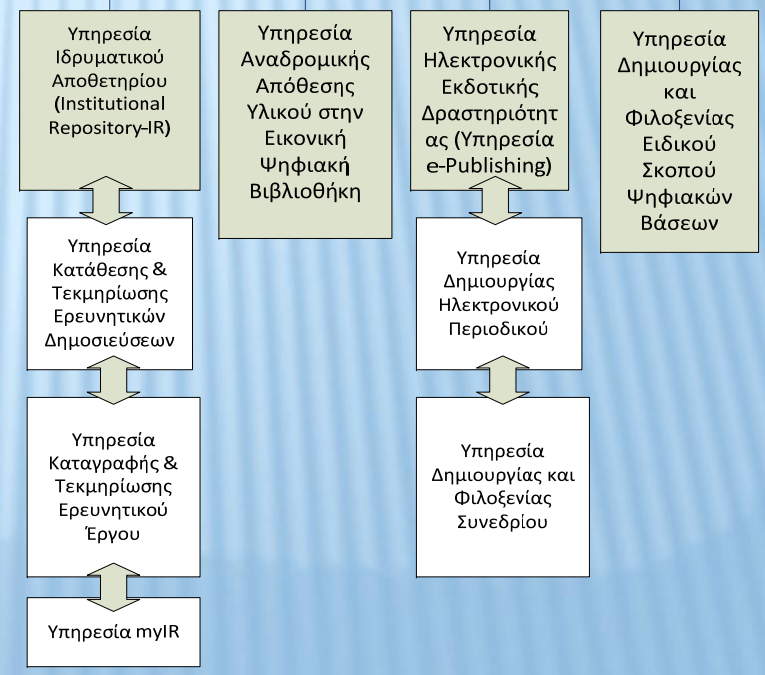
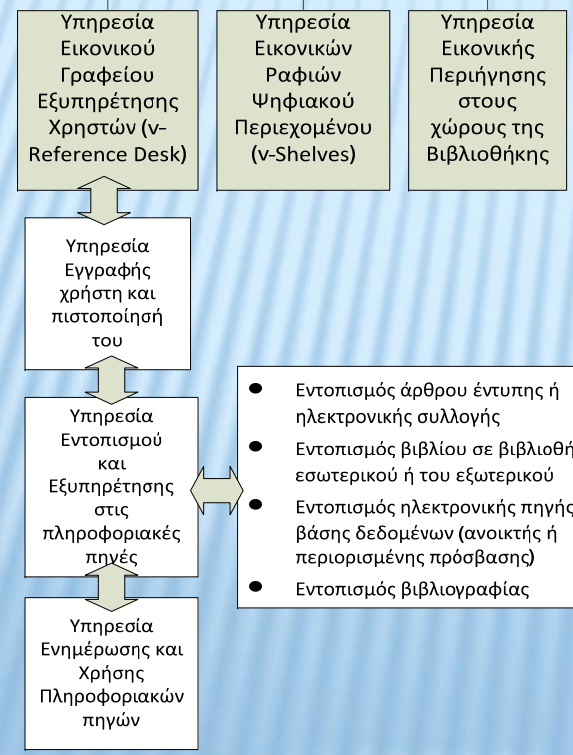

Εικονική (Τεχνική) Βιβλιοθήκη

- Σύγκλιση των ροών παραγωγής επιστημονικής γνώσης και απόθεση τους σε μια κοινή βάση
- Συγκέντρωση του ιστορικού Τεχνολογικού Πλούτου του Ιδρύματος από ένα φορέα

Προηγμένες Υπηρεσίες Πρόσβασης

Υπηρεσίες Δημιουργίας και Εμπλουτισμού με Ψηφιακό Περιεχόμενο

Εικονική Τεχνική Βιβλιοθήκη

Προηγμένες υπηρεσίες πρόσβασης

Εικονική περιήγηση στους χώρους της βιβλιοθήκης

- Ψηφιακές εικόνες και βίντεο
- Ενοποιημένα σε μία πλατφόρμα παραγωγής κινούμενης εικόνας (animation) και ήχου
- Προσωποποιημένη πρόσβαση

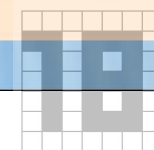
Εικονικό Γραφείο Εξυπηρέτησης Χρηστών (v-Reference Desk)

- Υπηρεσία Εγγραφής χρήστη και πιστοποίησής του
- Υπηρεσία Εντοπισμού και Εξυπηρέτησης στις πληροφοριακές πηγές
- Υπηρεσία Ενημέρωσης και Χρήσης Πληροφοριακών πηγών

• Εντοπισμός άρθρου έντυπης ή ηλεκτρονικής συλλογής, Εντοπισμός βιβλίου σε βιβλιοθήκες του εσωτερικού ή του εξωτερικού, Εντοπισμός ηλεκτρονικής πηγής / βάσης δεδομένων (ανοικτής ή περιορισμένης πρόσβασης), Αναζήτηση βιβλιογραφίας, κ.λπ.

Εικονικά ράφια (v-Shelves)

- Δυναμική διαχείριση του έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού της βιβλιοθήκης
- Προσωποποιημένη λήψη ενημερώσεων ή πληροφορίας, βάσει κριτηρίων που ο χρήστης ορίζει (Selective Dissemination of Information - SDI).
- Εικονικό ξεφύλλισμα του ηλεκτρονικά διαθέσιμου υλικού
- Ηλεκτρονικά Βιβλία (ανά ειδικότητα και θεματολογία), Ψηφιοποιημένες Συλλογές, Ηλεκτρονικές Πηγές (άρθρα περιοδικών, επιστημονικές βάσεις δεδομένων, κ.λπ.), Γκρίζα βιβλιογραφία (διπλωματικές και μεταπτυχιακές εργασίες, διδακτορικές διατριβές), Διασύνδεση με το φυσικό κατάλογο της βιβλιοθήκης (OPAC), Διασύνδεση με τις Ειδικές Συλλογές.

Εικονική Τεχνική Βιβλιοθήκη

Υπηρεσίες δημιουργίας και εμπλουτισμού με ψηφιακό περιεχόμενο

1^η Ροή Περιεχομένου

2^η Ροή Περιεχομένου

Ιδρυματικό Αποθετήριο

- Δημοσιεύσεις
- Ανακοινώσεις
- Διπλωματικές
- Μεταπτυχιακές εργασίες
- Διδακτορικές διατριβές
- Παραγόμενο υλικό ερευνητικών και τεχνικών έργων
- Πανεπιστημιακές εκδόσεις
- Ιστορικό Υλικό
- κ.λπ.

Ηλεκτρονική Εκδοτική Δραστηριότητα

- Υλικό που προέρχεται από πρωτοβουλίες έκδοσης επιστημονικών περιοδικών και διοργάνωσης συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων του ιδρύματος

Δημιουργία Ειδικού Σκοπού Ψηφιακών Βάσεων Δεδομένων

- Αποθήκευση, αναζήτηση και προβολή υλικού που προέρχεται από τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του ιδρύματος

Αναδρομική Απόθεση Υλικού στην Εικονική Βιβλιοθήκη

- Αναδρομική εισαγωγή όλων των τύπων περιεχομένου (με επιπρόσθετες κατηγορίες υλικού), με τη συνεχή ψηφιοποίηση και ευρετηρίαση υλικού που αφορά σε μέρος της ιστορικής συλλογής του ιδρύματος ή παρουσιάζει ιδιαίτερο επιστημονικό ενδιαφέρον

Εικονική Τεχνική Βιβλιοθήκη

Υπηρεσίες δημιουργίας και εμπλουτισμού με ψηφιακό περιεχόμενο

1^η Ροή Περιεχομένου

Ιδρυματικό Αποθετήριο

- Υπηρεσία κατάθεσης και τεκμηρίωσης ερευνητικών δημοσιεύσεων
- Υπηρεσία καταγραφής και τεκμηρίωσης ερευνητικού έργου
- Προσωποποιημένες υπηρεσίες (myIR)

Ηλεκτρονική Εκδοτική Δραστηριότητα

- Υπηρεσία δημιουργίας Ηλεκτρονικού Περιοδικού (myOJS)
  - Πρόταση: το περιοδικό «**Πυρφόρος**»
- Υπηρεσία δημιουργίας και Φιλοξενίας Συνεδρίου (myOCS)

Ειδικού Σκοπού Ψηφιακές Βάσεις Δεδομένων για την πρόσβαση σε ειδικού τύπου πηγές πληροφόρησης

- Ειδική Ψηφιακή Βάση Αρχιτεκτονικών Αντικειμένων (Παράδειγμα 1^ο)
- Ειδική Ψηφιακή Βάση γεωχωρικών ψηφιακών υποβάθρων (innovative geospatial infrastructure) (Παράδειγμα 2^ο)

Σχέδια και φωτογραφίες αποτύπωσης κτηρίων
 Σχέδια, φωτογραφίες, αεροφωτογραφίες, κείμενα αποτύπωσης οικισμών
 Ερευνητικά προγράμματα που έχουν παραχθεί στη σχολή
 Λοιπό υλικό εργαστηρίων σχολής (π.χ. Αναπαραστάσεις κτηρίων έργων γνωστών Ελλήνων και ξένων αρχιτεκτόνων, εργαστηρίου προσομοίωσης, κ.λπ.)

Γεωχωρικά υπόβαθρα – Ορθοφωτοχάρτες
 Παραγωγή τρισδιάστατων αναπαραστάσεων αντικειμένων και περιοχών με επιστημονικό/ ιστορικό/ πολιτισμικό ενδιαφέρον
 Παραγωγή πρωτογενούς οπτικοακουστικού (βίντεο, εικόνες), γεωαναφερμένου υλικού από σημαντικές οδικές αρτηρίες και εσωτερικούς χώρους κτηρίων/ εγκαταστάσεων με ειδικό ενδιαφέρον
 Παραγωγή πανοραμικών εικόνων από σημεία ειδικού ενδιαφέροντος

Εικονική Τεχνική Βιβλιοθήκη

Υπηρεσίες δημιουργίας και εμπλουτισμού με ψηφιακό περιεχόμενο

Συμπεράσματα

- ✘ Βασικός σκοπός μας παραμένει η σύγκλιση όλων των ροών περιεχομένου του ιδρύματος σε ένα και μόνο κεντρικό σημείο (aggregation)
- ✘ Η προτεινόμενη αναδρομική απόθεση του «τεχνικού πλούτου» του Ιδρύματος αποτελεί την τελευταία ευκαιρία για την διάσωσή του
- ✘ Παράλληλα, με την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων υπηρεσιών επιδιώκεται η προώθηση της χρήσης της Εικονικής Βιβλιοθήκης στην Πολυτεχνειακή Κοινότητα αλλά και στην ευρύτερη «τεχνική κοινότητα»

Σας ευχαριστούμε !!

Δημήτρης Κουής

e-mail: kouis@telecom.ntua.gr

Διονύσης Κόκκινος

e-mail: dennis@central.ntua.gr